



TUDOMÁNYOS KONFERENCIA - ZNANSTVENI SKUP

**A MAGYAR KIRÁLYSÁG, A HORVÁT-SZLAVÓN-
DALMÁT KIRÁLYSÁG ÉS FIUME JOGÁLLÁSA ÉS
JOGRENDSZERE A DUALISTA
ÁLLAMSZERVEZETBEN**

**PRAVNI POLOŽAJ I PRAVNI SUSTAV KRALJEVINE
UGARSKE, KRALJEVINE HRVATSKE, SLAVONIJE I
DALMACIJE I RIJEKE U DUALISTIČKOM DRŽAVNOM
UREĐENJU**

Datum održavanja skupa: 23-24. svibnja 2024.

A konferencia helye/ Mjesto održavanja skupa: Nemzeti Közszerológálati Egyetem,
Széchenyi Díszterem, 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Regisztráció/Regisztracija: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/4039/> (május 23.) és
<https://ludevent.uni-nke.hu/event/4044/> (május 24.)

A horvát-magyar kapcsolatok több évszázados történetéből több részem mindmáig feltáratlan, sztereotípiákkal terhelt, jelenkori viták forrása. A konferenciasorozat második konferenciája a horvát-magyar kapcsolatok 18-20. századi időszakából több vitás kérdés feloldására vállalkozik.

Nekoliko važnih pitanja višestoljetne povijesti hrvatsko-mađarskih odnosa ostalo je neistraženo, opterećeno stereotipima i izvorištem suvremenih rasprava. Druga konferencija iz ciklusa znanstvenih skupova o hrvatsko-mađarskim odnosima nastoji odgovoriti na nekoliko prijepornih pitanja iz razdoblja 18.-20. stoljeća.

A konferencia horvát és magyar nyelven zajlik szinkrontolmácsolás mellett.

Konferencija se održava na hrvatskom i mađarskom jeziku uz simultano prevođenje.

SZERVEZŐ BIZOTTSÁG - ORGANIZÁCIJSKI ODBOR

Prof. dr. Horváth Attila, Dr. Bathó Gábor
Prof. dr. Badó Attila, Dr. habil. Heka László
Prof. dr. sc. Željko Bartulović, Dr. sc. Maja Polić

A KONFERENCIA PROGRAMJA - PROGRAM ZNANSTVENOG SKUPA

CSÜTÖRTÖK 2024. MÁJUS 23. / ČETVRTAK 23. SVIBNJA 2024.

09,30 A konferencia megnyitója - Otvorenje skupa

Prof. dr. Deli Gergely, rektor, Nemzeti Közzolgálati Egyetem/ rektor Nacionalnog sveučilišta za javne službenike

Dr. habil. Zachar Péter Krisztián, nemzetközi dékánhelyettes, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar/prodekan za međunarodne odnose Pravnog fakulteta Nacionalnog sveučilišta za javne službenike

Dr. Mladen Andrić, a Horvát Köztársaság magyarországi nagykövete / veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj

PLENÁRIS ELŐADÁSOK - PLENARNA IZLAGANJA

10,00-10,30 **Prof. dr. Horváth Attila**, NKE ÁNTK, alkotmánybíró (Pravni fakultet Sveučilišta za javne službenike, sudac Ustavnog suda), **Budapest: A Szent Korona-tan legfontosabb alkotmányjogi tételei, különös tekintettel Fiumére.** (Najvažnija ustavna načela doktrine Svete krune, s posebnim osvrtom na Rijeku).

10,30-11,00 **Prof. dr. Željko Bartulović**, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci (Fiumei Egyetem Jogi Kar): *Državnopravni položaj Rijeke od 1918. do 1947.* (Fiume államjogi státusa 1918-tól 1947-ig)

JOGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ – PRAVNA SEKCIJA

11, 00 – 11,20 **Dr. Juhász Imre**, egyetemi docens ELTE ÁJK, alkotmánybíró, **Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE, sudac Ustavnog suda): *Fiume státusa 1776 februárjától 1779 áprilisáig, avagy egy imperiumváltás kérdőjelei* (Status Rijeke od veljače 1776. do travnja 1779. tj. upitnici vezani uz promjenu carstva)

11,20 - 11,40 **Dr. habil. Heka László PhD**, Szegedi Tudományegyetem ÁJTK, Szeged (Pravni fakultet Sveučilišta u Szegedu): *A horvát-magyar közjogi vita különös tekintettel Fiume kérdésre* (Hrvatsko-mađarski javnopravni prijepor s posebnim osvrtom na pitanje Rijeke)

11,40 – 12,00 **Dr. sc. Arijana Kolak Bošnjak**, Hrvatski institut za povijest, Zagreb (Horvát Történettudományi Intézet): *Nessuno: političke borbe i saborski izbori u Rijeci 1861. godine.* (Nessuno: politikai harcok és parlamenti választások Fiumében 1861-ben).

12,00 – 12,20 **Prof. dr. sc. Ana Biočić, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu** (A Zágrábi Egyetem Katolikus Teológiai Kara): *Rasprave o Riječkom pitanju u Hrvatskom saboru 1868-1871. (Viták Fiume kérdéséről a horvát Saborban 1868-1871).*

12,20 – 12,40 **Dr. András Dorottya, Pázmány Péter Katolikus Egyetem JÁK, Budapest** (Pravni fakultet Katoličkog Sveučilišta Péter Pázmány): *A bán, a kormányzó és a fiumei képviselőtestület egymáshoz való viszonya az 1880-as évektől 1905-ig (Odnos između bana, riječkog gubernatora i zastupništva grada Rijeke od 1880-ih do 1905.).*

12,40 – 13,00 VITA - RASPRAVA

13,00 – 14,00 EBÉDSZÜNET - STANKA ZA RUČAK

14,00 – 14,20 **Prof. dr. Ivan Kosnica, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu** (A Zágrábi Egyetem Jogi Kara): *Koncept državljanstva u zemljama ugarske krune: hrvatski pogled (Az állampolgárság fogalma a magyar korona országában: a horvát szemlélet)*

14,20 – 14,40 **Dr. Bathó Gábor, Nemzeti Közszerzőzeti Egyetem ÁJTK, Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta za javne službenike): *Egy és ugyanazon állampolgárság?" - az anyagi és alaki állampolgárság kérdése az 1879. évi állampolgársági törvény értelmezésében (Jedno te isto državljanstvo?" - pitanje materijalnog i formalnog državljanstva u tumačenju Zakona o državljanstvu iz 1879. godine)*

14,40 – 15,00 **Dr. Pétervári Máté, Szegedi Tudományegyetem ÁJTK, Szeged** (Pravni fakultet Sveučilišta u Szegedu): *A közép- és alsó közép-szintű közigazgatás szervezete a Magyar Szent Korona Országában a dualizmus korában (Ustrojstvo srednje i niže srednje javne uprave u zemljama ugarske Svete krune u doba dualizma)*

15,00 – 15,20 **Prof. Dr. Sallai János, r. ezredes, tanszékvezető Nemzeti Közszerzőzeti Egyetem ÁJTK, Budapest** (polic. pukovnik, Sveučilište za javne službenike): *Fiume határ és igazgatásrendszere a dualizmus utolsó évtizedeiben. (Granična i upravna policija Rijeke u posljednjim desetljećima dualizma)*

15,20 – 15,40 **Dr. Marija Štambuk, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu** (Spliti Egyetem ÁJTK) – **Prof. dr. Željko Bartulović, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci** (Fiumei Egyetem Jogi Kara): *Neka pitanja glede pravnog statusa hrvatske morske obale u razdoblju od stupanja na snagu Općeg građanskog zakonika do 1914. godine. (Néhány kérdés a horvát tengerpart jogi helyzetére vonatkozóan az Általános Polgári Törvénykönyv hatálybalépésétől 1914-ig terjedő időszakban).*

15,40 – 16,00 **Prof. Dr. Antal Tamás, Szegedi Tudomány ÁJTK, Szeged** (Pravni fakultet Sveučilišta u Szegedu): *Fiume törvénykezési szerveinek fejlődése a dualizmus korában (Razvoj sudskih organa u Rijeci u doba dualizma)*

16,00 – 16,30 KÁVÉSZÜNET – STANKA ZA KAVU

16,30 – 16,50 **Dr. sc. Vlado Skorup, predsjednik Županijskog suda u Rijeci** (a Fiumei Megyei Bíróság elnöke): *Sudbena palača i zatvor u Rijeci na razmeđu stoljeća (A fiumei Bírósági palota és börtön a századfordulóján)*

16,50 – 17,10 **Dr. habil. Beliznai Kinga PhD, tanszékvezető egyetemi docens ELTE ÁJK Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE): *A fiumei kártyaper (Riječki kartaški spor)*

17,10 – 17,30 **Prof. dr Sanja Gligić, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu** (Belgrádi Egyetem Jogi Kara): *Bračno pravo u Rijeci i Vojvodini za vrijeme hrvatsko-ugarske državne zajednice (Házassági jog Fiumében és Vajdaságban a horvát-magyar unió ideje alatt)*

17,30 – 17,50 **Prof. dr. Dalibor Čepulo, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu** (A Zágábi Egyetem Jogi Kara): *Sloboda tiska i porotno suđenje u Hrvatskoj i Slavoniji u praksi 1876. - 1914. (A sajtószabadság és az esküdtszéki bírászkodás Horvátországban és Szlavóniában a gyakorlatban 1876-1914.)*

17,50 – 18,10 **Dr. habil. Gosztonyi Gergely PhD, ELTE ÁJK Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE): *Szólásszabadság és cenzúra a polgári Magyarországon (Sloboda govora i cenzura u Mađarskoj u vrijeme buržoazije).*

18,10 – 18,30 **Prof. dr. Dalida Rittossa – Prof. dr. Budislav Vukas ml., Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci** (Fiumei Egyetem Jogi Kar): *Neka pitanja primjene prava u vrijeme okupacije Rijeke od 1918. do Trianonskog ugovora. (A jogalkalmazás néhány kérdése Fiume megszállása idején 1918-tól a trianoni békeszerződésig).*

18,30 – 19,00 VITA - RASPRAVA

* * *

PÉNTEK, 2024. MÁJUS 24. – PETAK, 24. SVIBNJA 2024.

TÖRTÉNETTUDOMÁNYI SZEKCIÓ – IZ KUTA POVJESNIČARA

9,00 – 9,30 KÁVÉSZÜNET -

10,00 – 10,20 **Dr. habil. Sokcsevits Dénes, Magyar Történettudományi Intézet, Budapest** (Mađarski institut za povijest): *A fiumei folt: hangos horvát visszhang, csendes magyar fogadtatás – Riječka krpica: glasan hrvatski odjek, tiha mađarska reakcija*

10,20 – 10,40 **Dr. sc. Maja Polić HAZU Rijeka** (Horvát Tudományos és Művészeti Akadémia – Fiumei Regionális Bizottság): *Riječka svakodnevnica prije i nakon potpisivanja Hrvatsko-ugarske nagodbe (A hétköznapi élet Fiumében a horvát-magyar kiegyezés aláírása előtt és utána)*

10,40- 11, 00 **Prof. dr. Ljiljana Dobrovšak, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar Zagreb** (Ivo Pilar Társadalomtudományi Intézet): *Uvođenje građanskog braka u Rijeci nakon 1895 (A polgári házasság bevezetése Rijekában 1895 után).*

11,00 – 11, 20 **Dr. Pelles Márton, adjunktus, Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest** (Protestantsko sveučilište Károli Gáspár): *Fiume iparfejlődése 1776-1918 között (Industrijski razvoj Rijeke 1776-1918.)*

11,20 – 11, 40 **Dr. Zsigmond Gábor, főigazgató-helyettes, Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum, Budapest** (Mađarski muzej tehnologije i prometa, zamjenik glavnog ravnatelja): *A fiumei magyar kereskedelmi tengerészet. Állami szerepvállalás a magyar tengerhajózás megteremtésében. (Mađarska trgovačka mornarica u Rijeci. Uključivanje države u stvaranje mađarskog brodarstva).*

11,40 – 12,00 **Dr. Kaiser Ferenc, egyetemi docens, NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Budapest** (Fakultet za vojne znanosti i obranu Sveučilišta za javne službenike): *Az SMS Zrínyi korvett a közös haditengerészet szolgálatában. (Korveta SMS Zrínyi u službi zajedničke mornarice).*

12,00 -12,20 **Dr. Képešy Imre, adjunktus, ELTE ÁJK Budapest** (Pravni fakultet Sveučilišta ELTE): *Tudósítások Fiume közjogi helyzetéről a „Pešťbudínske vedomosti” című folyóiratban (Izveštaji o javnopravnoj situaciji Rijeke u časopisu „Pešťbudínske vedomosti”)*

12,20 – 12,40 **Vincze Zsombor, hallgató, ELTE ÁJK – Prof. dr. Željko Bartulović, Rijekai Egyetem Jogi Kar:** *Fiume a „Nagy háború” utolsó évében (1918) - szemelvények a „Tengerpart” hasábjairól. (Rijeka u zadnjoj godini „Velikog rata“ (1918.) – Kolumne u riječkim novinama „Tengerpart“).*

12,40 – 13,00 **Dr. Pandula Attila, a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság elnöke** (Predsjednik Mađarskog heraldičkog i genealoškog društva): *A horvát állami heraldika egyes problémái. (Neki problemi hrvatske državne heraldike)*

13,00 – 13,20 **Zoran Stanković, dipl. iur., Állami Levéltár Fiume** (*Državni arhiv u Rijeci*): *Fondovi i zbirke mađarske provenijencije u Državnom arhivu u Rijeci (Magyar eredetű források és gyűjtemények a Fiumei Állami Levéltárban).*

13,20 – 14, 00 **VITA - RASPRAVA**

14,00 – 14,10 **ZÁRSZÓ - ZATVARANJE SKUPA**

14,10 – 15,00 **EBÉD - RUČAK**